

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľke **J. K.**, rod. K., narodenej X., zomrelej X., naposledy bývajúcej v N.N., vedenej na Okresnom súde T. pod sp. zn. 26 D 2432/2006, o dovolaní dediča M. K., bývajúceho v P., zastúpeného v dovolacom konaní JUDr. I. H., advokátom v P., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 13. januára 2009, sp. zn. 5 CoD 27/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín uznesením z 21. apríla 2008 č.k. 26 D 2432/2006-79 určil všeobecnú aj čistú hodnotu dedičstva po poručiteľke sumou 170 178,-- Sk (5 648,X. Eur) a potvrdil nadobudnutie dedičstva tak, že : nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Ľ., obec N.N., zapísané na LV X. – EKN p.č. X. – trvalé trávne porasty o výmere X. m² na poručiteľku pod B11 v X., LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiteľku pod B9 v X., LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiteľku pod B10 v X., LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m², EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiteľku pod B9 v X., LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiteľku pod B12 v X., nehnuteľnosti v k.ú. N., obec N.N., zapísané na LV X. – EKN p.č. X. – trvalé trávne porasty o výmere X. m², EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiteľku pod B41 v podiele X., nadobúda Ing. S. K., N.X., bytom N., P. v celosti na podiel poručiteľky, s povinnosťou vyplatiť ostatným dedičom sumu rovnajúcu sa ich zákonným dedičským podielom z hodnoty nehnuteľností 27 066,-- Sk (898,62 Eur), a to M. K., nar. X., bytom P., sumu 4 511,-- Sk (149,73 Eur), M. K., nar. X., bytom P., sumu 4 511,-- Sk (149,73 Eur) a E. S., X.N., bytom P., sumu 4 511,-- Sk (149,73 Eur), v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia,

- nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. Ľ., obec N.N., zapísané na LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. m² na poručiťku pod B9 v X., LV X. – EKN p.č. X. – orná pôda o výmere X. na poručiťku pod B10 v X., LV X. – CKN p.č. X. – zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m², CKN p.č. X. – záhrady o výmere X. m² na poručiťku pod B2 v X., nehnuteľnosti v k.ú. N., obec N.N., zapísané na LV X. – CKN p.č. X. – záhrady o výmere X. m², CKN p.č. X. – záhrady o výmere X. m², CKN p.č. X. – zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m² na poručiťku pod B1 v 1/1, nadobúdajú Ing. S. K., N.X., bytom N., P., v podiele 1/2 na podiel poručiťky, M. K., nar. X., bytom P., v podiele 1/6 na podiel poručiťky, M. K., nar. X., bytom P., v podiele 1/6 na podiel poručiťky a E. S., nar. X., bytom P., v podiele 1/6 na podiel poručiťky. Odmenu notárky, JUDr. B. O., ako súdnej komisárky v tejto dedičskej veci stanovil podľa vyhlášky č. 31/1993 Z.z. v platnom znení vo výške 4 157,-- Sk (137,98 Eur), ktorú uložil dedičom zaplatiť súdnej komisárke v lehote 10 dní tak, že Ing. S. K. zaplatí sumu 2 078,-- Sk (68,97 Eur), M. K. sumu 693,-- Sk (23 Eur), M. K. sumu 693,-- Sk (23 Eur) a E. S. sumu 693,-- Sk (23 Eur) a Ing. S. K., uložil tiež povinnosť uhradiť doplatok súdneho poplatku vo výške 1 501,-- Sk (49,82 Eur) na účet okresného súdu v lehote 15 dní. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dedičstvo po poručiťke bolo uznesením Okresného súdu T. sp. zn. 21 D 1242/2002 z 21. marca 2003, zastavené pre nemajetnosť. Dedičmi zo zákona v 1. skupine v zmysle § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú synovia Ing. S. K. v podiele 1/2 a Mgr. M. K. v podiele 1/2. Mgr. M. K. dedičstvo listom zo 16. januára 2007 odmietol, preto jeho dedičský podiel nadobudli v súlade s § 473 ods. 2 Občianskeho zákonníka jeho deti M. K. v podiele 1/6, M. K. v podiele 1/6 a E. S. v podiele 1/6. V prejednávanej veci nedošlo medzi dedičmi k uzatvoreniu dedičskej dohody o vyporiadaní dedičstva. Poukázal na ustanovenie § 23 ods. 1, 2 zákona č. 180/1995 Z.z., podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, nemôže na základe právneho úkonu alebo rozhodnutia súdu o vyporiadaní spoluvlastníctva alebo rozhodnutia o dedičstve vzniknúť rozdelením jestvujúcich pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 pozemok menší ako 2000 m² ak ide o poľnohospodársky pozemok, alebo pozemok menší ako 5000 m² ak ide o lesný pozemok. Ak sa dedičia nevyporiadajú o dedičstve pozemkov uvedených v § 21 ods. 1 v súlade s podmienkami uvedenými v odseku 1, alebo ak v dôsledku týchto podmienok súd nemôže potvrdiť nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov, súd rozhodne, že pozemky nadobúdajú dedičia, u ktorých sú najlepšie predpoklady na ich obhospodarovanie a súd rozhodne aj o povinnosti nadobúdateľa pozemku vyporiadať sa s ostatnými dedičmi. Zákaz drobenia poľnohospodárskej pôdy v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z., sa vzťahuje na nehnuteľnosti, ktoré vo výroku uznesenia prikázal v celosti

nadobúdateľovi Ing. S. K., pri ktorých súd nemôže postupovať podľa ustanovení O.s.p. a potvrdiť nadobudnutie týchto pozemkov dedičom podľa ich dedičských podielov, pričom najlepšie predpoklady na obhospodarovanie týchto pozemkov súd videl u tohto dediča. Zákaz drobenia poľnohospodárskej pôdy v zmysle vyššie uvedených ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z. sa nevzťahuje na ostatné nehnuteľnosti tvoriace predmet dedičstva a preto súd vo vzťahu k nim postupoval podľa ustanovení O.s.p. a potvrdil nadobudnutie týchto pozemkov dedičom podľa ich dedičských podielov.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie dedičov M. K. a M. K., uznesením z 13. januára 2009 sp. zn. 5 CoD 27/2008 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne s poukazom na § 219 O.s.p. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne stanovil všeobecnú aj čistú hodnotu dedičstva a zároveň aj správne pojal do dedičstva jednotlivé nehnuteľnosti, tak ako sú definované vo výroku rozhodnutia. Za správny považoval aj postup súdu prvého stupňa (keď medzi dedičmi nedošlo k dohode v súlade s ustanovením § 23 ods. 1,2 zákona č. 180/1995 Z.z. o zákaze drobenia poľnohospodárskej pôdy), že potvrdil nadobudnutie dedičstva v prospech jedného z dedičov a tiež za správny považoval názor, že vzhľadom na to, že dedič Ing. S. K. má trvalé bydlisko v N., má najlepšie predpoklady na to, aby mohol prevziať sporné nehnuteľnosti s tým, že vyplatí ostatných spoludedičov vo výške ich zákonných dedičských podielov a rovnako správne dedičom potvrdil nadobudnutie dedičstva vo výške dedičských podielov k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v intraviláne, ktorých sa zákaz drobenia pôdy netýka. K námietke odvolateľov týkajúcej sa započítania daru a vybavenia dielne J. K. poukázal odvolací súd na to, že predmetné dedičské konanie prebieha po poručiťke J. K. a preto započítanie daru by mohlo prichádzať do úvahy jedine pri prejednaní dedičstva po nebohom J. K. a nie v tomto dedičskom konaní.

Proti tomuto uzneseniu podal dovolanie dedič M. K. a žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že postupom oboch súdov mu bola odňatá možnosť vyjadriť sa k osobe vyššieho súdneho úradníka a tiež k osobám sudcov odvolacieho súdu a namietal ich zaujatosť. Oba súdy bezprecedentným spôsobom mu zabránili aby bola vec prejednaná za prítomnosti jeho advokáta a aby tak mal možnosť predložiť dôkazy a dokázať svoje tvrdenia, a po podaní odvolania nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam navrhovateľa (Ing. S. K. – pozn. dovolacieho súdu), keď navrhovateľ mal možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu ale dovolateľ už nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam navrhovateľa uvedeným

vo vyjadrení k odvolaniu. Spôsob, akým súd rozdelil pozemky považuje za nevyhovujúci nielen pre seba, ale aj pre navrhovateľa. Postupom súdu prvého stupňa a tiež odvolacieho súdu bola dovolateľovi a jeho advokátovi odňatá možnosť konať pred súdom osobne, výsledkom čoho je, že konanie má vady, ktoré majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a boli tiež porušené ustanovenia o predkladaní dôkazov a vykonávaní dokazovania. Rozhodnutie okresného aj krajského súdu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a obe vychádzajú z nesprávneho právneho hodnotenia dôkazov a trpia vadou nesprávneho posúdenia veci.

Ostatní dedičia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1, 3 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Pri skúmaní prípustnosti dovolania vychádzal dovolací súd z toho, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.), alebo ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolanie dediča v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné. Jeho dovolanie preto nie je v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné. Prípustnosť tohto opravného prostriedku by prichádzala do úvahy len v prípade výskytu niektorej z väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Právne relevantné ale nie je tvrdenie dovolateľa, že k vade takejto povahy došlo, ale iba zistenie, že konanie je ňou skutočne zatiaľčené.

Dovolateľ netvrdil, že by konanie bolo postihnuté vadou konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a vada tejto povahy ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv,

ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

V konaní o dedičstve súd poveruje notára, aby ako súdny komisár vykonal všetky úkony potrebné pre postup v konaní o dedičstve (vrátane vypočutia účastníkov, obstarania podkladov pre rozhodnutie, získania potrebných informácií, vykonania dokazovania), prejednal dedičstvo a v prípadoch, keď sú splnené podmienky uvedené v § 175zca, vydal osvedčenie o dedičstve (viď § 38 ods. 1 O.s.p.). Úkony notára podľa § 38 ods. 1 O.s.p. sa považujú za úkony súdu (§ 38 ods. 3 O.s.p.), preto aj účasť dedičov na vykonávaní týchto úkonov súdneho komisára sa považuje za ich účasť na vykonávaní úkonov súdu. Účasť dediča na "pojednávaní" pred súdnym komisárom (resp. na iných úkonoch, napr. spisovaní zápisnice o predbežnom vyšetrení, vykonávaní dokazovania, pri zisťovaní majetku a dlhov poručiteľa, pri vykonávaní súpisu aktív a pasív, určení všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva, pri vydávaní osvedčenia o dedičstve) treba považovať za účasť účastníka konania o dedičstve na súdnom pojednávaní. Tak isto úkon dediča urobený voči súdному komisárovi treba považovať za úkon urobený voči súdu prejednávajúcemu dedičstvo. Z toho vyplýva, že realizácia procesných práv dediča pri úkonoch vykonávaných pri pojednaní dedičstva povereným súdnym komisárom je zároveň realizáciou procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (konania o dedičstve).

Z obsahu spisu vyplýva, že na základe plnej moci zo 17. júla 2007 dovolateľa pred súdnou komisárkou v prvostupňovom konaní zastupoval jeho otec Mgr. M. K. (por. č.l. 45), ktorý sa v priebehu tohto konania aktívne podieľal na zisťovaní skutkového stavu a vyjadroval sa k predkladaným návrhom (por. č.l. 16 a nasl.). Zo zápisníc o pojednávaní na notárskom úrade JUDr. B. O. v dňoch 19. júla 2007, 14. septembra 2007 a 19. novembra 2007 vyplýva, že splnomocnený zástupca dovolateľa Mgr. M. K. bol na všetkých pojednávaniach prítomný a na poslednom pojednávaní pred notárkou prítomní účastníci zhodne prehlásili, že k dohode dedičov nedošlo a pre odlišné postoje účastníkov ani v budúcnosti nedôjde, preto trvajú na tom, aby o dedičstve rozhodol súd. Na základe toho notárka pripravila návrh

uznesenia súdu (§ 175zd ods. 1 O.s.p.) a okresný súd uznesením z 21. apríla 2008 č.k. 26 D 2432/2006-79 vo veci rozhodol, určil všeobecnú aj čistú hodnotu dedičstva a potvrdil dedičstvo zákonným dedičom spôsobom vo výroku uvedeným.

Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že postup súdu prvého stupňa nemal za následok odňatie možnosti dovolateľa konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., pretože ním zvolený zástupca sa v konaní aktívne podieľal na uplatňovaní jeho procesných práv. Dovolateľ teda neopodstatnene namietal, že okresný súd mu v konaní odňal možnosť pred súdom konať.

Dovolateľ ďalej tvrdil, že možnosť konať pred súdom mu odňal aj Krajský súd v Trenčíne tým, že rozhodol o jeho odvolaní bez jeho účasti a nebolo mu doručené vyjadrenie Ing. S. K. k jeho odvolaniu, v dôsledku čoho nemohol naň reagovať.

Podľa § 209a ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 1. júla 2007), ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa bezodkladne odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

Podľa § 209a ods. 2 O.s.p., v tomto znení, len čo všetkým účastníkom uplynie lehota na podanie odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, predloží súd vec bez zbytočného odkladu odvolaciemu súdu.

Z uvedeného vyplýva, že v rámci odvolacieho konania je povinnosťou súdu prvého stupňa po zistení, že odvolanie má predpísané náležitosti, doručiť odvolanie ostatným účastníkom konania, vyzvať ich, aby sa vyjadrili k odvolaniu ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej a predložiť spis odvolaciemu súdu. Túto povinnosť má súd prvého stupňa splniť bez zbytočného odkladu potom, čo všetkým účastníkom uplynula lehota na podanie odvolania a súčasne aj lehota na vyjadrenie sa k odvolaniu. Súd prvého stupňa teda nemá povinnosť doručiť ostatným účastníkom vyjadrenie k odvolaniu. Dovolateľ preto nedôvodne namieta, že tým, že mu nebolo doručené vyjadrenie Ing. S. K. na jeho odvolanie, mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, v ostatných prípadoch môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Princíp verejnosti konania, ktorý patrí k ústavným procesným zárukám práva na súdnu ochranu, s ktorým úzko súvisí princíp ústnosti a bezprostrednosti a právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom, nie je absolútny. To znamená, že umožňuje, aby zákon stanovil z neho výnimky (pozri napr. II. ÚS 58/97).

Zo spisu vyplýva, že v prejednáwanej veci odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). V predmetnej veci je zrejmé, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi uznesenia súdu prvého stupňa, teda mal za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a o veci aj správne rozhodol. Súd prvého stupňa rozhodol v predmetnej veci na pojednávaní a nejde tu ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku sídliska a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vo veci samej dňa 13. januára 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Postup odvolacieho súdu nemal za následok odňatie možnosti dediča konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa dedičovi znemožnila

realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ namietal i odňatie možnosti vyjadriť sa k osobe vyššieho súdneho úradníka a k osobám sudcov odvolacieho súdu a namietat' ich zaujatosť v konaní, dovolací súd konštatuje, že takýto postup z obsahu spisu nemožno vyvodit'.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p., účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Podľa § 15a ods. 2 O.s.p., účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Podľa § 17 ods. 1 O.s.p., o tom, či je vylúčený zapisovateľ alebo iný pracovník súdu, ako aj znalec alebo tlmočník, platia tieto ustanovenia primerane; rozhoduje o tom predseda senátu alebo samosudca.

Právo účastníka uplatniť námietku zaujatosti patrí medzi procesné práva, ktorého základ pramení priamo z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 46 ods. 1). Zo znenia ustanovení Občianskeho súdneho poriadku možno vyvodit', že námietku zaujatosti (či už voči sudcovi alebo inému pracovníkovi súdu) môže účastník uplatniť počas celého konania, najneskôr však do pätnástich dní, odkedy sa o dôvode vylúčenia mohol dozvedieť. Námietku zaujatosti je dokonca možné vzniesť aj po tom, čo bolo vo veci rozhodnuté, kedy tak odvolací, ako aj dovolací súd k vylúčeniu sudcu prihliadnu z úradnej povinnosti a posudzujú ho bez ohľadu na to, či o vylúčení bolo podľa § 16 O.s.p. aj rozhodnuté.

V dôvodoch dovolania však dovolateľ konkrétne dôvody pre vylúčenie či už vyššieho súdneho úradníka alebo sudcov odvolacieho súdu neuvádza, a neuvádza ani okamih, kedy sa mal o dôvodoch na ich vylúčenie dozvedieť. Vzhľadom na absenciu akýchkoľvek bližších skutočností týkajúcich dôvodov na vylúčenie vyššieho súdneho úradníka, príp. sudcov odvolacieho súdu z prejednávania a rozhodovania tejto veci, na základe ktorého postupu súdu mala byť dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (por. druhý odsek dovolania), dovolací súd dospel k záveru, že takýto postup

z obsahu spisu nemožno vyvodit' a pre nedostatok akýchkoľvek iných konkrétnych dôvodov nešlo ani o prípad, ktorý by bolo možné podradiť pod ustanovenie § 237 písm. g/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ namietal nedôsledné zisťovanie (a nesprávne právne posúdenie) skutkových okolností v súvislosti s potvrdením nadobudnutia dedičstva (§ 242 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že opodstatnenosť týchto námietok by bolo možné posúdiť len v prípade, že by dovolanie bolo procesne prípustné (o tento prípad ale nejde). Tvrdené neúplné zistenie rozhodujúcich skutkových zistení, prípadne aj nevykonanie niektorého dôkazu môže viesť k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. S otázkou vykonania dôkazov súvisí problematika ich hodnotenia – pokiaľ dovolateľ namietal aj nesprávne hodnotenie dôkazov, treba uviesť, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. Rovnako nemožno vidieť dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. v právnych záveroch, ku ktorým dospel odvolací súd v napadnutom uznesení, lebo právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nezakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namietal, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Keďže v danom prípade nie je dovolanie dediča podľa § 239 O.s.p. prípustné a nevyšla najavo procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol jeho dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.), pričom sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. júna 2011

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová